

управлінського лідерства.

Список використаних джерел

1. Гавриловський С. О. Формування персонального бренду менеджера освіти. *Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки та психології: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*, м. Запоріжжя, 2022. С. 61–64.
2. Стратюк В. Р. Комплексна модель побудови персонального бренду HR-директора компанії у сучасному цифровому середовищі. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*, 2022, № 3, т. 33 (72). С. 56–66
3. Білявська Ю. В. Особливості формування власного персонального бренду : навчальний посібник. Полтава. 2018. 200 с.
4. Muszyńska W. Personal branding of managers in service companies // e-mentor, 2021, № 5(92). Р. 53–60. DOI: 10.15219/em92.1540.

УДК 004.8:658.5

Зубар Іван

кандидат економічних наук, старший викладач кафедри публічного управління та менеджменту факультету права, публічного управління і менеджменту

Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла

Коцюбинського

Остапенко Катерина

Здобувачка вищої освіти факультету права, публічного управління і менеджменту

Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла

Коцюбинського

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ

ОПЕРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Ключові слова: *штучний інтелект, оптимізація процесів, підприємство, ефективність, автоматизація.*

У сучасному світі, де технології стрімко розвиваються, а ринкові умови стають дедалі складнішими, підприємства змушені шукати інноваційні підходи для підвищення своєї ефективності. Штучний інтелект (ШІ) стає інструментом, який дозволяє оптимізувати операційні процеси, зменшувати витрати та підвищувати конкурентоспроможність. ШІ дає змогу автоматизувати складні процеси, які раніше потребували значних людських ресурсів, а також аналізувати великі обсяги даних для прийняття обґрунтованих рішень. Автоматизація бізнес-процесів на основі ШІ використовує машинне навчання для аналізу історичних даних, виявлення закономірностей та пришвидшення автоматизації процесів. В результаті робочі процеси стають динамічними та постійно вдосконалюються, бездоганно адаптуючись до нових сценаріїв та потреб бізнесу, що змінюються [3].

Як зазначають Афанасьєв Є. та Хома В. у своєму дослідженні, «застосування ШІ дозволяє автоматизувати рутинні процеси, зменшуючи навантаження на персонал і підвищуючи швидкість виконання робіт» [1, с. 69]. Крім того, ШІ сприяє підвищенню якості продукції та послуг, що є дуже важливим для утримання клієнтів і зміцнення ринкових позицій.

Застосування можливостей сучасних нейромереж демонструє значний потенціал у трансформації операційних процесів:

По-перше – дозволяє автоматизувати рутинні завдання, такі як обробка даних, складання звітів чи управління запасами, що зменшує навантаження на персонал та мінімізує помилки.

По-друге – покращує процес контролю якості.

По-третє – у сфері управління персоналом ШІ допомагає правильно розподіляти завдання, які потрібно виконати, прогнозувати потреби у кадрах і оцінці продуктивності, що підвищує гнучкість операційних процесів.

Алгоритми машинного навчання здатні аналізувати дані в реальному часі, виявляючи дефекти на ранніх етапах виробництва, що знижує рівень браку та підвищує відповідність стандартам, що економить ресурси і зміцнює репутацію компанії на ринку. У логістиці такі інструменти оптимізують прогнозування попиту, маршрути доставки, що знижує витрати на транспортування. Як підкреслюють Терехов Д. та Желавська Н. «ШІ може забезпечити безперервний моніторинг ключових показників ефективності (KPI), автоматично виявляти відхилення від планових значень» [4, с. 100]. Окрім цього, функції ШІ включають автоматизацію рутинних завдань, предиктивне обслуговування обладнання, персоналізацію обслуговування та обробку природної мови (NLP), що дозволяє ефективно взаємодіяти з клієнтами через чат-боти та голосові системи. Завдяки цим механізмам ШІ звільняє людські ресурси для стратегічної діяльності, зменшує час простою та підвищує загальну продуктивність підприємства [2].

Майбутні тенденції розвитку ШІ в операційних процесах, які прогнозують іноземні дослідники, передбачають прогрес у глибокому навчанні, вдосконалення NLP та комп'ютерного зору, інтеграцію з Інтернетом речей (IoT) і периферійними обчисленнями (Edge Computing) для обробки даних у реальному часі. Одночасно важливо забезпечувати етичне використання ШІ, прозорість рішень через Explainable AI (XAI), конфіденційність даних та людський нагляд для мінімізації ризиків упередженості та забезпечення підзвітності систем, керованих штучним інтелектом [5].

Водночас, зауважимо, що впровадження інструментів ШІ пов'язане з певними викликами, зокрема необхідністю значних інвестицій у технологічну інфраструктуру. До ключових питань також належать етичні міркування та відповідальність, включно з конфіденційністю і безпекою даних, усуненням упередженості алгоритмів, забезпеченням прозорості, а також дотриманням регулятивних норм. Окрім цього, ефективність ШІ залежить від якості даних та надійної інфраструктури, що потребує постійного збору, аналізу та оновлення інформації, а також регулярного коригування моделей під мінливі потреби

бізнесу. Нарешті, успішне впровадження ШІ вимагає наявності кваліфікованих фахівців та інвестицій у розвиток талантів, включаючи навчання існуючих співробітників та залучення нових експертів для забезпечення стабільної та ефективної роботи систем штучного інтелекту.

Отже, штучний інтелект є потужним інструментом для оптимізації операційних процесів, який дозволяє підприємствам підвищувати продуктивність, знижувати витрати та адаптуватися до динамічних ринкових умов. Компанії, які інвестують у впровадження ШІ, не лише оптимізують поточні операції, але й створюють міцну основу для майбутнього розвитку. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на оцінку економічної ефективності ШІ для малих і середніх підприємств, а також на аналіз етичних аспектів його використання в операційній діяльності.

Список використаних джерел

1. Афанасьєв Є., Хома В. Використання штучного інтелекту в стратегічному управлінні сучасним підприємством. Економічний аналіз. 2024. Т. 34, № 4. С. 67–74.
2. Зубар І. В., Вірковський М. О. Сучасні методи підвищення ефективності HR-менеджменту на підприємстві. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». 2025. № 5. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-5-10983>
3. Зубар І. В., Ревенко О. О. Інноваційні вектори удосконалення системи операційного менеджменту виробничих підприємств відповідно до концепції сталого розвитку. Економічний простір. 2025. № 200. С. 48-52.
4. Терехов Д., Желавська Н. Застосування технологій штучного інтелекту в менеджменту сучасних підприємств. Моделювання розвитку економічних систем. 2025. № 17. С. 98-101.
5. Martins, M. R. (2024). Optimizing business operations through artificial intelligence. *Journal of Emerging Technologies and Innovative Research*, 11(5), pp. 681-689.